

TWISKE-WATERLAND JAARREKENING ONDERDEEL WATERLAND

2015

Inhoudsopgave

Blz.

Programmaverantwoording

Achtergrond	3
Doelen Landschap Waterland	3
Programmaverantwoording	5
Externe ontwikkelingen	5
Highlights	5
Resultaat 2015	5
Reserves	6
Overzicht participantenbijdrage	7
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	8
Financiering	8
Bedrijfsvoering	8
Verkorte balans	9

Jaarrekening 2015

Balans per 31 december 2015	11
Waarderingsgrondslagen	13
Toelichting op de balans per 31 december 2015	15
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2015	19
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015	20
Overzicht van baten en lasten per kostensoort	31
Wet FIDO modelstaten A en B	32

Overige gegevens

Samenstelling van het Algemeen Bestuur	35
Controleverklaring	36
Vaststelling door het Algemeen Bestuur	38

Bijlagen

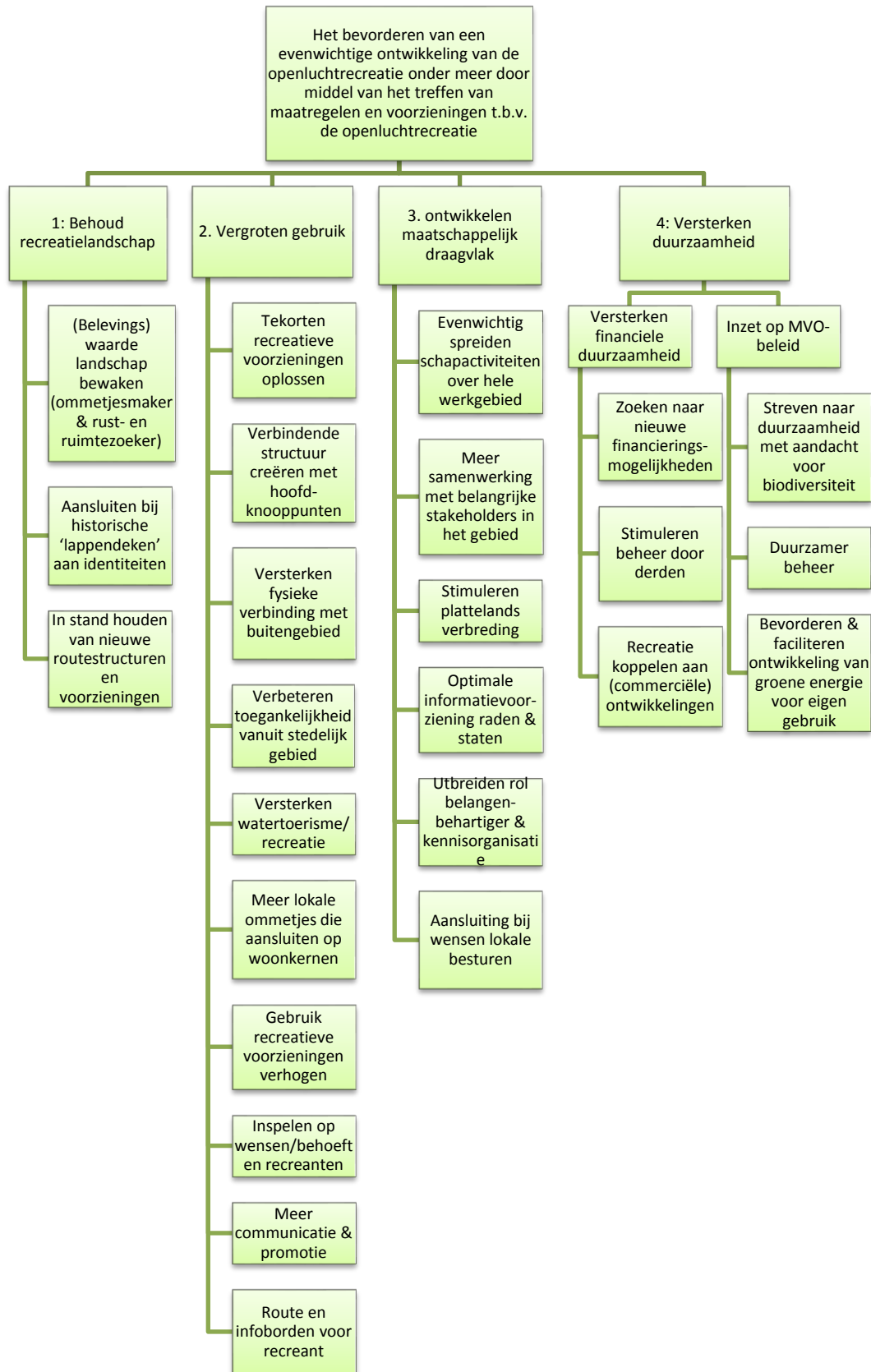
Bijlage I: Investerings- en financieringsstaat over 2015	40
Bijlage II: Staat van investeringen en subsidies tot en met 2015	41
Bijlage III: Staat van geactiveerde investeringen 2015	42
Bijlage IV: Gebeurtenissen na balansdatum	43
Bijlage V: Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing	44
Bijlage VI: WNT-verantwoording 2015	47

1. Achtergrond

Waterland is een gebied van ongeveer 30.000 ha. tussen Amsterdam-Noord, Zaanstad, Hoorn en het Markermeer. Elf gemeenten en de provincie Noord-Holland dragen in de Gemeenschappelijke Regeling Twiske-Waterland gezamenlijk zorg voor ontwikkeling en beheer van recreatievoorzieningen in dit gebied. Het recreatieschap is tot voor kort vooral een "ontwikkelschap" geweest en in mindere mate een "beheerschap". De laatste jaren wordt echter steeds meer beheerd en is er sprake van minder ontwikkelen van voorzieningen. Dit heeft deels te maken met de afronding van de Ontwikkelingsvisie Waterland. Met voorzieningen als fiets- en wandelpaden, kanoroutes, pontjes en recreatieknooppunten kan de recreant het gebied beleven, met haar rijke natuur- en landschapswaarden.

2. Doelen Landschap Waterland

Voor Landschap Waterland is een doelenboom opgesteld op basis van de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling, de kaders van de ontwikkelingsvisie en het gevoerde beleid van het recreatieschap. De doelenboom is het jaarlijks het vertrekpunt voor het opstellen van het programma van het recreatieschap. Het programma is uitgangspunt voor de schapsbegroting.

Programmaverantwoording

Achtergrond

Het programma van het recreatieschap voor 2015 is voor het grootste deel conform begroting uitgevoerd. Het jaar 2015 heeft vooral in het teken gestaan van drie grote projecten, te weten de realisatie van het Sloepennetwerk Laag Holland, de realisatie van het Wandelroutenetwerk en het meekoppelen van recreatievoorzieningen op de Markermeerdijk.

Het Sloepennetwerk is gerealiseerd en in juli 2015 formeel geopend. In de tweede helft van 2015 is afgerekend met de subsidieverleners en kon het project worden afgesloten. Het Wandelroutenetwerk is ook gerealiseerd, alleen de formele opening en de nazorg schuiven door naar 2016. Beide routenetwerken worden ook door het recreatieschap beheerd.

In het project Markermeerdijk is in het eerste halfjaar veel energie gestoken. Bureau Vista heeft in opdracht van het recreatieschap een blauwdruk gemaakt voor het meekoppelen voor wandelen en fietsen op een nieuwe dijk. Bij het waterschap is echter forse vertraging in de besluitvorming, omdat nog niet alle scenario's (o.a. studie Dijk op Veen) gereed zijn. Op dit moment is nog binnen het recreatieschap een discussie gaande hoe om te gaan met beheer en onderhoud.

In het kader van de Recreatiemonitor is een teller geplaatst op de Markermeerdijk, zodat meer inzicht wordt verkregen in hoeveel recreanten er werkelijk gebruik maken van de dijk.

Tenslotte is bij Beetskoog een nieuw boerenlandpad gerealiseerd.

Highlights

Financiën

- Lagere lasten door een teruggave van RNH aan het recreatieschap, omdat bij nacalculatie bij RNH bleek dat het aantal declarabele uren hoger was dan de offerte.

Bestuursadvisering

- Meekoppelen recreatiepaden Markermeerdijk
- Recreatiemonitor uitgevoerd om aan te kunnen sluiten bij de wens van recreanten

Communicatie

- Publicaties in tijdschriften, onder meer over het sloepennetwerk door Laag
- Nieuwe markering voor wandelroutes in Laag-Holland

Inrichting & Ontwikkeling

- Sloepennetwerk gerealiseerd en financieel afgerond
- Wandelroutenetwerk gerealiseerd, uitgezonderd de opening en nazorg
- Nieuw boerenlandpad gerealiseerd bij Beetskoog

Resultaat 2015 regulier

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Vershil
Lasten	594.076	586.528	-7.548
Baten	674.471	675.523	-1.052
Saldo	80.396	88.995	-8.599

Het reguliere programma van LW sluit met een iets lager saldo dan vooraf begroot.

Resultaat 2015 incidenteel

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Verschil
Lasten	299.748	435.538	135.790
Baten	205.123	159.023	46.100
Saldo	-94.625	-276.515	181.890

Het incidentele programma van LW sluit met een hoger saldo dan vooraf begroot.

- Lagere lasten omdat bleek dat groot onderhoud aan o.a. kunstwerken (nog) niet noodzakelijk was (ca. € 33.000). Dit wordt doorgeschoven naar 2016.
- Lagere lasten door een creditering door RNH. In de tariefberekening van de medewerkers wordt uitgegaan van een vast aantal declarabele uren per FTE. Indien uit de jaarcijfers blijkt dat het aantal declarabele uren hoger is, is er teveel berekend en volgt een teruggave aan het recreatieschap (ca. €16.000).
- Lagere lasten doordat er minder is besteed aan de Recreatiemonitor, omdat er geen enquête onderzoek is uitgevoerd (ca. € 5.000).
- Lagere lasten doordat de uren die zijn besteed aan de realisatie van de incidentele projecten Sloepennetwerk en Wandelroutenetwerk, zijn verantwoord op regulier (ca. € 60.000).
- Lagere lasten doordat het budget bestemd voor het beheer voor het Sloepennetwerk in 2015 niet is aangewend (€ 20.000).
- Lagere lasten omdat het project Electrisch varen fase 2 goedkoper is uitgevoerd dan geraamd (ca. € 16.000).
- Hogere baten door de in 2015 verkregen extra opdrachten en dus extra subsidiebijdragen van de gemeenten Zeevang en Alkmaar. Deze waren niet begroot (ca. € 35.000)

Resultaat 2015 totaal

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Verschil
Lasten	893.823	1.022.066	128.243
Baten	879.594	834.546	45.048
Saldo	-14.229	-187.520	173.291

Het resultaat is per saldo negatief.

Reserves

Stand van de reserves per	31-12-2015	31-12-2014	verschil
Algemene reserve	268.269	181.903	86.366
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	123.277	124.843	1.565-
Bestemmingsreserve investeringen	155.726	208.436	52.710-
Bestemmingsreserve ruiterspaden	45.710	49.775	4.065-
Bestemmingsreserve verkoop Hemmeland	1.020.901	1.020.881	20
Bestemmingsreserve Markermeerdijk	203.346	245.621	42.275-
Totaal	1.817.229	1.831.459	14.229-

Als gevolg van het schatkistbankieren leveren de reserves vrijwel geen rente meer op.

Er is € 86.366 toegevoegd aan de Algemene reserve. Indien wenselijk kan later besloten worden of en hoe deze toevoeging wordt herverdeeld over de andere Bestemmingsreserves, zoals in 2014 is gedaan.

Er is nauwelijks onttrokken uit de Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen, ca. € 70.000 minder dan begroot, omdat groot onderhoud aan kunstwerken nog niet noodzakelijk was.

Er is € 52.710 onttrokken aan de Bestemmingsreserve investeringen, waarvan € 50.021 ten behoeve van het project Electrisch Varen 2 (ook wel genaamd: Holyslooter Die) en de rest voor het Wandelroutenetwerk.

Er is een klein bedrag onttrokken uit de Bestemmingsreserve ruiterspaden, ten behoeve van het onderhoud van de ruiterspaden in het Purmerbos.

De bestemmingsfonds verkoop Hemmeland is voor zover het aandeel van Amsterdam en de provincie Noord-Holland betreft geheel geormerkt ten behoeve van het project Markermeerdijk. De gemeente Purmerend gebruikt haar deel voor eigen recreatieve ontwikkelingen. In 2015 heeft Purmerend geen aanspraak gemaakt op het overgebleven deel van de middelen in deze reserve.

De bestemmingsreserve Markermeerdijk zou in 2017 gegroeid moeten zijn tot € 500.000,-, waarbij jaarlijks het bestuur de dotatie bepaald aan de hand van een positief resultaat. Wanneer dit resultaat nul is (zoals in deze jaarrekening) of negatief, wordt het beoogde doel niet gehaald.

Overzicht participantenbijdrage

	2013	-btw	+ index	- 7%*	2014
Indexatie			2,80%		
Btw-verlaging		€ 17.084			
Provincie Noord-Holland	€ 351.383	€ -8.781	€ 9.593	€ 24.654-	€ 327.541
Gemeente Amsterdam	€ 161.335	€ -4.032	€ 4.404	€ 11.320-	€ 150.387
Gemeente Beemster	€ 15.040	€ -376	€ 411	€ 1.055-	€ 14.020
Gemeente Edam-Volendam	€ 27.003	€ -675	€ 737	€ 1.895-	€ 25.170
Gemeente Graft de Rijk	€ 3.418	€ -86	€ 93	€ 239-	€ 3.186
Gemeente Landsmeer	€ 9.639	€ -241	€ 263	€ 676-	€ 8.985
Gemeente Oostzaan	€ 2.051	€ -51	€ 56	€ 144-	€ 1.912
Gemeente Purmerend	€ 74.652	€ -1.866	€ 2.038	€ 5.238-	€ 69.586
Gemeente Waterland	€ 16.065	€ -401	€ 439	€ 1.127-	€ 14.976
Gemeente Wormerland	€ 15.040	€ -376	€ 411	€ 1.055-	€ 14.020
Gemeente Zaanstad	€ 2.051	€ -51	€ 56	€ 144-	€ 1.912
Gemeente Zeevang	€ 5.947	€ -148	€ 162	€ 417-	€ 5.544
Totaal participantenbijdrage	€ 683.624	€ -17.084	€ 18.663	€ -47.964	€ 637.239

* totale bezuiniging van 7% op participantenbijdrage is € 47.964.

	2014	+ index	2015
Indexatie		1,47%	
Provincie Noord-Holland	€ 327.541	€ 4.815	€ 332.356
Gemeente Amsterdam	€ 150.387	€ 2.211	€ 152.598
Gemeente Beemster	€ 14.020	€ 206	€ 14.226
Gemeente Edam-Volendam	€ 25.170	€ 370	€ 25.540
Gemeente Graft de Rijk	€ 3.186	€ 47	€ 3.233
Gemeente Landsmeer	€ 8.985	€ 132	€ 9.117
Gemeente Oostzaan	€ 1.912	€ 28	€ 1.940
Gemeente Purmerend	€ 69.586	€ 1.023	€ 70.609
Gemeente Waterland	€ 14.976	€ 220	€ 15.196
Gemeente Wormerland	€ 14.020	€ 206	€ 14.226
Gemeente Zaanstad	€ 1.912	€ 28	€ 1.940
Gemeente Zeevang	€ 5.544	€ 81	€ 5.625
Totaal participantenbijdrage	€ 637.239	€ 9.367	€ 646.606

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De weerstandscapaciteit heeft betrekking op de middelen en mogelijkheden waarover het Landschap Waterland beschikt om niet begrote kosten te dekken. De risico's die zich kunnen voordoen bij Landschap Waterland zijn in 2015 geïnteriseerd en gekwantificeerd. Het berekende gewenste weerstandsvermogen bedraagt € 100.000,-. De uitwerking hiervan is als bijlage opgenomen.

De huidige reserves (weerstandscapaciteit) liggen boven het gewenste berekende niveau.

Financiering

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de rente-risiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de Wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente, grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen.

De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet is gelimiteerd tot 8,2 % van het bedrag van de begroting. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20 % van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Landschap Waterland heeft geen leningen en blijft binnen de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm, zie modelstaat A en B op bladzijde 32 en 33.

Bedrijfsvoering

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is de verzelfstandigde afdeling Groenbeheer van de provincie Noord-Holland, met de provincie als enige aandeelhouder. RNH is een uitvoeringsorganisatie, die als opdrachtnemer voor de besturen van de recreatieschappen werkt.

De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, van 2009-2013. Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018).

De verkorte balans

De balans per 31 december 2015 kan verkort als volgt worden weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

ACTIVA	2015	2014	PASSIVA	2015	2014
<i>Vaste activa</i>			<i>Vaste financieringsmiddelen</i>		
Materiële vaste activa	-	6,1	Reserves	1.817,2	1.831,5
Financiële vaste activa	-	-	Reserves	-	-
			Schulden op lange termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	-	6,1	<i>Subtotaal</i>	1.817,2	1.831,5
<i>Vlottende activa</i>			<i>Vlottende passiva</i>		
Vorderingen en overlopende activa	1.628,1	1.648,2	Schulden op korte termijn	48,6	71,6
Liquide middelen	237,7	248,8	Schulden aan kredietinstel.	-	-
<i>Subtotaal</i>	1.865,8	1.897,0	<i>Subtotaal</i>	48,6	71,6
TOTAAL	1.865,8	1.903,1	TOTAAL	1.865,8	1.903,1

Jaarrekening 2015

BALANS LANDSCHAP WATERLAND PER 31 DECEMBER

ACTIVA

<u>Omschrijving</u>	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investerings met economisch nut	-	6.103
<i>subtotaal materiële vaste activa</i>	<u>-</u>	<u>6.103</u>
Financiële vaste activa		
TOTAAL VASTE ACTIVA		
	-	6.103
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren algemeen	14.815	-
Vooruitbetaalde bedragen	-	-
Nog te ontvangen bedragen	132.156	30.190
Uitzetting in Rijk's schatkist met een looptijd korter dan één jaar	1.481.130	1.618.055
<i>subtotaal vorderingen en overlopende activa</i>	<u>1.628.101</u>	<u>1.648.244</u>
Liquide Middelen		
Zakelijke spaarrekening	221.731	220.011
Banken	15.832	28.604
Kas	148	141
<i>subtotaal liquide middelen</i>	<u>237.711</u>	<u>248.756</u>
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.865.813	1.897.000
TOTAAL-GENERAAL ACTIVA	<u><u>1.865.813</u></u>	<u><u>1.903.103</u></u>

PASSIVA

<u>Omschrijving</u>	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN		
Reserves en fondsen		
Algemene reserve	268.269	181.903
Bestemmingsreserve investeringen	155.726	208.436
Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos	45.710	49.775
Bestemmingsfonds verkoop gelden Hemmeland	1.020.901	1.020.881
Bestemmingsres. Vervangingsinvesteringen	123.277	124.843
Bestemmingsres. Markermeerdijk	203.346	245.621
<i>Subtotaal reserves en fondsen</i>	<u>1.817.229</u>	<u>1.831.459</u>
TOTAAL VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN	1.817.229	1.831.459
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden op korte termijn		
Crediteuren	42.967	93
Nog te betalen bedragen	5.616	16.065
Vooruitontvangen bedragen	-	55.486
<i>subtotaal schulden korte termijn</i>	<u>48.583</u>	<u>71.645</u>
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	48.583	71.645
TOTAAL-GENERAAL PASSIVA	<u>1.865.813</u>	<u>1.903.103</u>

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Waarderingsgrondslagen voor de balans en de resultaatbepaling

Materiële vaste activa

Op basis van het BBV wordt er onderscheid gemaakt tussen investeringen met een maatschappelijk nut en investeringen met een economisch nut.

- Investeringen in het recreatiegebied (openbare ruimte), zoals het groot onderhoud en vervangingen worden aangemerkt als investeringen met een maatschappelijk nut. Deze investeringen worden op basis van het BBV in beginsel ineens ten laste van de exploitatie gebracht en dus niet geactiveerd;
- Investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en afgeschreven volgens algemeen aanvaardbare en bedrijfseconomische grondslagen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun verkrijgingsprijs of de nominale waarde.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en, waar nodig, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves

- Algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt jaarlijks het resultaat na bestemming toegevoegd respectievelijk onttrokken.

- Bestemmingsreserve investeringen

De bestemmingsreserve investeringen is gevormd ter dekking van de netto uitgaven (aandeel Landschap Waterland) ten behoeve van investeringen in het werkgebied en de realisatie van specifieke projecten.

- Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos

Deze bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de uitgaven in verband met het beheer en onderhoud van de aanleg van ruiterspaden in het Purmerbos.

- Bestemmingsfonds verkoop gelden Hemmeland

Het bestemmingsfonds is gevormd uit de netto-verkoopopbrengst van de jachthaven Hemmeland en zal worden aangewend voor investeringen op het grondgebied van de gemeenten Purmerend en Amsterdam-Noord. De beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de besteding van deze gelden ligt bij de gemeenten Purmerend, Amsterdam en de Provincie Noord-Holland. Renteopbrengsten voortvloeiend uit de uitgezette gelden op de spaarrekening worden toegevoegd aan het bestemmingsfonds.

- Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen

De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen is gevormd ter dekking van de uitgaven ten behoeve van groot onderhoud in het werkgebied.

- Bestemmingsreserve Markermeerdijk

De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de uitgaven t.b.v. de realisatie van de infrastructuur van de Markermeerdijk. Het algemeen bestuur heeft besloten vanaf 1 januari 2014 het saldo van de bestemmingsreserve op te hogen uit het resultaat van de jaarrekening, per jaar zal het algemeen bestuur besluiten over de hoogte van de toevoeging.

Voorzieningen

Op de balans van landschap Waterland is momenteel geen voorziening opgenomen.

Overige balansposten

Alle overige balansposten zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat is bepaald op basis van de historische kostprijs. Baten en lasten worden toegerekend naar het jaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidies en bijdragen van derden

Ontvangsten inzake subsidies en bijdragen van derden ten behoeve van de realisatie van specifieke projecten, alsmede de daarmee samenhangende uitgaven worden in de programmarekening verantwoord. Jaarlijks wordt het verschil tussen de baten en lasten voor de specifieke projecten toegevoegd of onttrokken aan de betreffende bestemmingsreserves.

TOELICHTING OP DE BALANS LANDSCHAP WATERLAND

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>		
<u>ACTIVA</u>				
Materiële vaste activa	-	6.103		
<u>Investerings met economisch nut</u>				
Het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:				
Investerings tot boekjaar	86.783	86.783		
Investerings boekjaar	-	-		
Totaal geïnvesteerde bedragen	<u>86.783</u>	<u>86.783</u>		
Afschrijvingen tot boekjaar	80.680	73.289		
Afschrijvingen boekjaar	<u>6.103</u>	<u>7.391</u>		
Totaal afschrijvingen	86.783	80.680		
Boekwaarde per 31 december	<u>-</u>	<u>6.103</u>		
Vorderingen en overlopende activa				
<u>Debiteuren algemeen</u>	14.815	-		
Specificatie:				
Gem. Alkmaar wandelroutenetwerk	14.815	-		
	<u>14.815</u>	<u>-</u>		
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>	132.156	30.190		
Rente spaarrekening en schatkist 2015	1.065	1.766		
PNH subsidie wandelroutenetwerk	131.092	28.424		
	<u>132.156</u>	<u>30.190</u>		
Uitzettingen met een rentetypische kortere looptijd dan één jaar				
Uitzetting 's Rijks schatkist	1.481.130	1.618.055		
Schatkistbankieren Landschap Waterland				
Drempelbedrag 2015 (0,75% van begrotingstotaal)	250.000			
Het bedrag aan middelen per kwartaal dat buiten 's Rijks schatkist is aangehouden				
	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Buiten schatkist gehouden	241.127	229.741	241.991	237.563
Ruimte onder drempelbedrag	8.873	20.259	8.009	12.437
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Liquide middelen				
Kas	148		141	
ING Bank 67.07.63.101	15.832		28.604	
ING zakelijke spaarrekening	<u>221.731</u>		<u>220.011</u>	
		237.711		248.756

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
<u>PASSIVA</u>		
Reserves en fondsen	268.269	181.903
<u>Algemene reserve</u>		
Saldo per 1 januari	181.903	456.060
Bij: Toegerekende rente	-	-
Bij:	-	-
Bij: Saldo exploitatie	86.366	85.252
Af: Best. Reserve Markermeerdijk	-	33.647-
Af: Pilot toezicht Zeevang	-	3.349-
Af: Best. Reserve Verv. Investeringsen	-	322.413-
	<u>268.269</u>	<u>181.903</u>

De toevoeging van € 86.366,- is het voordelig exploitatiesaldo 2015.

<u>Bestemmingsreserve investeringen</u>	155.726	208.436
Saldo per 1 januari	208.436	138.374
Bij: Toevoeging Algemene Reserve	-	322.413
Af: Netto investeringen	<u>52.710-</u>	<u>252.351-</u>
Saldo per 31 december	<u>155.726</u>	<u>208.436</u>

Investeringsen

Investeringsen 2015	Bruto invest.	Subsidies	Netto invest.
Electrisch varen fase 2	50.021	-	50.021
Wandelroutenetwerk	205.336	202.648	2.688
Totaal investeringen	255.357	202.648	52.710

<u>Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos</u>	45.710	49.775
Saldo per 1 januari	49.775	54.589
Bij: Storting		
Af: Onderhoudskosten	<u>4.065-</u>	<u>4.814-</u>
Saldo per 31 december	<u>45.710</u>	<u>49.775</u>

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
<u>Bestemmingsfonds verkoop gelden Hemmeland</u>	1.020.901	1.020.881
Saldo per 1 januari	1.020.881	1.278.677
Af: Uitbetaling gem. Purmerend	-	259.000-
Bij: Rentevergoedingen	<u>20</u>	<u>1.204</u>
Saldo per 31 december	<u>1.020.901</u>	<u>1.020.881</u>

Het Bestemmingsfonds verkoop gelden Hemmeland zal worden aangewend voor investeringen op het grondgebied van de gemeenten Purmerend en Amsterdam-Noord. De beslissingsbevoegdheid ten aanzien van de besteding van deze gelden ligt bij de gemeenten Purmerend, Amsterdam en de Provincie Noord-Holland.

<u>Bestemmingsres. Vervangingsinvesteringen</u>	123.277	124.843
Saldo per 1 januari	124.843	83.941
Bij: Toevoeging 2015	56.776	52.504
Af: Vervangingen 2015	<u>58.341-</u>	<u>11.602-</u>
Saldo per 31 december	<u>123.277</u>	<u>124.843</u>

<u>Bestemmingsres. Markermeerdijk</u>	203.346	245.621
Saldo per 1 januari	245.621	218.576
Bij: Toevoeging resultaat 2015	-	33.647
Af: Adviesbureau Vista	<u>42.275-</u>	<u>6.602-</u>
Saldo per 31 december	<u>203.346</u>	<u>245.621</u>

Schulden op korte termijn

<u>Crediteuren</u>	42.967	93
Specificatie:		
Recreatie Noord Holland N.V.	23.454	237-
Icke Design	-	272
Rimaxx	1.779	-
Ver. Agrarisch beheer	6.279	
Pneuman	1.015	
Lanckhorst recycling	2.663	
Loonwerk van Staaveren	1.597	
De Vree	5.927	
Diversen	<u>253</u>	<u>58</u>
	42.967	93

	<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
<u>Nog te betalen bedragen</u>	5.616	16.065
Specificatie:		
Accountantskosten 2015	4.780	
Betalingsverkeer RC ING Bank	20	
Betalingsverkeer schatkist ING Bank	38	
Made in Holland	778	
	<hr/> 5.616	
 <u>Vooruitontvangen bedragen</u>	 -	 55.486
Subsidie PNH Sloepennetwerk	-	41.803
Bijdragen gemeenten Sloepennetwerk	-	13.683
	<hr/> -	<hr/> 55.486

Voor een nadere specificatie van de vooruitontvangen subsidies verwijzen wij u naar de staat van investeringen en subsidies op bladzijde 41.

Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen:

Met de oprichting van Recreatie Noord-Holland, per 1 juli 2004, hebben de besturen van de Recreatieschappen ingestemd met het besluit van het provinciaal bestuur dat Recreatie Noord Holland N.V. is aangewezen als uitvoeringsorganisatie voor de recreatieschappen.

De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract dat 5 jaar is vastgelegd, van 2009-2013. Er wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte uren. In 2013 zijn het raamcontract en de dienstverlening van RNH geëvalueerd. De overwegend positieve uitkomst heeft geleid tot een verlenging van het raamcontract met nog eens 5 jaar (2014-2018).

2. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR 2015

Deelprogramma	Jaarrekening 2015			Begroting 2015			Jaarrekening 2014		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1 Gebiedsbeheer	241.926	26.771	-215.154	326.533	26.417	-300.116	246.638	27.526	-219.112
2 Toezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Financiën	27.809	1.094	-26.715	50.187	2.500	-47.687	35.954	4.435	-31.519
4 Bestuursadvisering	116.196	-	-116.196	120.315	-	-120.315	119.277	-	-119.277
5 Secretariaat	20.659	-	-20.659	24.072	-	-24.072	18.924	-	-18.924
6 Communicatie	59.910	-	-59.910	57.796	-	-57.796	57.296	-	-57.296
7 Inrichting & ontwikkeling	427.324	205.123	-222.201	443.163	159.023	-284.140	718.746	128.878	-589.868
Bijdrage participanten		646.606	646.606		646.606	646.606		637.239	637.239
Totaal lasten en batens	893.823	879.594	-14.229	1.022.066	834.546	-187.520	1.196.836	798.078	-398.758
Gerealiseerde totaal saldo van batens en lasten	-14.229			-187.520			-398.758		
Resultaatbestemming									
Toevoeging Algemene reserve	86.366	-	86.366	30.362	4.515	25.847	85.252	-	85.252
Onttrekking Algemene reserve	-	-	-	-	26.595	-26.595	-	359.409	-359.409
Toevoeging bestemmingsreserve Purmerbos	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve Purmerbos	-	4.065	-4.065	-	-	-	-	4.814	-4.814
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	-	-	-	-	-	-	322.413	-	322.413
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	-	52.710	-52.710	-	80.000	-80.000	-	252.351	-252.351
Toevoeg. Bestem.fonds verkoop gelden Hemmeland	20	-	20	2.053	-	2.053	1.204	-	1.204
Ontr. Bestem.fonds verkoop gelden Hemmeland	-	-	-	-	-	-	-	259.000	-259.000
Toevoeg. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	56.776	-	56.776	56.776	-	56.776	52.504	-	52.504
Ontr. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	-	58.341	-58.341	-	123.326	-123.326	-	11.602	-11.602
Toevoeg. bestemmingsreserve Markermeerdijk	-	-	-	-	-	-	33.647	-	33.647
Ontr. bestemmingsreserve Markermeerdijk	-	42.275	-42.275	-	42.275	-42.275	-	6.602	-6.602
Totaal lasten en batens	1.036.986	1.036.986	-	1.111.257	1.111.257	-	1.691.855	1.691.855	-
Gerealiseerde resultaat	-			-			-		
Totalen-generaal	1.036.986	1.036.986	-	1.111.257	1.111.257	-	1.691.855	1.691.855	-

3. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

1 Gebiedsbeheer

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	118.308	160.042	111.556
Inzet RNH regulier	110.226	113.215	123.480
Totaal lasten regulier	228.534	273.257	235.036
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	26.771	26.417	27.526
Totaal baten regulier	26.771	26.417	27.526
Saldo regulier	-201.763	-246.840	-207.510
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	13.391	53.276	11.602
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	13.391	53.276	11.602
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-13.391	-53.276	-11.602
Saldo Gebiedsbeheer	-215.154	-300.116	-219.112

Financieel	Toelichting
lagere lasten regulier	Minder regulier beheer, met name lagere lasten doordat er minimaal onderhoud is gepleegd aan voorzieningen van de "oude" wandelroutes omdat deze vervangen werden door voorzieningen van het nieuwe project 'Wandelroutenetwerk'. Ook is er reeds budget begroot voor beheer van routestructuren en TOP's, dit beheer wordt pas vanaf 2016 uitgevoerd.
lagere lasten incidenteel	Voor het meerjarenplan groot onderhoud wordt jaarlijks een gemiddeld vast bedrag opgenomen. In 2015 is minder groot onderhoud/vervanging uitgevoerd dan begroot omdat dit nog niet noodzakelijk was. Dit schuift door naar 2016.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
dagelijks onderhouden bestaande recreatievoorzieningen	binnen budget en conform gewenste kwaliteit	x			
controleren veiligheids- en onderhoudssituatie	onveilige situaties voorkomen	x			x
updaten meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	actuele en haalbare meerjarenraming	x		x	
uitvoeren meerjarenraming groot onderhoud en vervangingen	uitgevoerd volgens planning en binnen budget	x		x	

Reguliere inspanning		resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
bijhouden beheersysteem		beheerssysteem up to date	x			
onderhouden contacten andere gebruikers en beheerders binnen recreatiegebied		goede relaties andere partijen	x		x	x
behandeling klachten		binnen termijn van 4 wkn behandeld		x		x
begeleiden werkzaamheden vrijwilligers en werknemers werkvoorzieningsschappen		inzet nuttig voor schap en bevredigend voor deelnemers			x	x
zoeken naar mogelijkheden goedkoper beheren		hogere efficiëntie beheer	x		x	x
inschakelen agrariërs bij beheer		lagere beheerlasten	x		x	

3 Financiën

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	11.151	18.566	12.432
Inzet RNH regulier	33.021	31.621	33.284
Totaal lasten regulier	44.172	50.187	45.716
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	1.094	2.500	4.435
Totaal baten regulier	1.094	2.500	4.435
Saldo regulier	-43.078	-47.687	-41.281
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-16.364	-	-9.762
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	-16.364	-	-9.762
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	16.364	-	9.762
Saldo Financiën	-26.715	-47.687	-31.519

Financieel	Toelichting
lagere lasten incidenteel	lagere lasten door een teruggave van RNH aan het recreatieschap, omdat bij nacalculatie bij RNH bleek dat het aantal declarabele uren hoger was dan de offerte.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
opstellen van de begroting, voortgangsrapportage en jaarrekening	correcte en leesbare financiële stukken met goedkeurende controleverklaring	x		x	
voeren financiële administratie	correcte en betrouwbare administratie	x		x	
beheren financiële middelen	optimaal beheer financiële middelen volgens schatkistbankieren	x		x	
jaarlijks herijking van de berekening van het gewenste weerstandsvermogen	weerstandsvermogen geëvalueerd en up-to-date	x		x	

4 Bestuursadviesing

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	38.501	31.988	39.544
Inzet RNH regulier	74.623	80.508	76.313
Totaal lasten regulier	113.124	112.496	115.857
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-113.124	-112.496	-115.857
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-	6.739	-
Inzet RNH incidenteel	3.072	1.080	3.420
Totaal lasten incidenteel	3.072	7.819	3.420
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-3.072	-7.819	-3.420
Saldo Bestuursadviesing	-116.196	-120.315	-119.277

Financieel	Toelichting
lagere lasten incidenteel	minder uitgaven voor de Recreatiemonitor omdat er geen enquête onderzoek is uitgevoerd.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
adviseren bestuur	goed voorbereide besluitvorming en informele adviesing	x			
relatie met participanten onderhouden	ambtenaren en bestuurders tevreden over de dienstverlening				x
belangenbehartiging en adviesing aan derden	gereageerd op zaken met directe relatie doelstelling schap	x			x
adequaat reageren op actualiteiten	vragen binnen 2 weken beantwoord				x

Reguliere inspanning		resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
bewaken uitvoering van het programma en de jaaropdracht	programma uitgevoerd conform opdracht bestuur en binnen de gestelde kaders		x			
monitoren van de beleidsdoelen	evaluatie van de doelen van het programma		x	x	x	x
uitvoeren haalbaarheidsonderzoek Recreatieve Meekoppelprojecten Markermeerdijk tracé	plan meekoppelen ingepast in plan voor dijkversterking HHNK			x		

Incidentele inspanning		resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
recreatiemonitor: aantal bezoeken monitoren en rapporteren	aantal bezoekers gemeten conform wensen bestuur					x

5 Secretariaat

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	20.659	24.072	18.924
Totaal lasten regulier	20.659	24.072	18.924
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-20.659	-24.072	-18.924
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	-	-	-
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-
Saldo Secretariaat	-20.659	-24.072	-18.924

Financieel

Toelichting

geen bijzonderheden

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
breed bekendmaken van de bestuursbesluiten	participanten op de hoogte van besluitvorming	x			x
organiseren vergaderingen AC, DB en AB, inclusief voorbereiding en nazorg	2 bestuursrondes per jaar begeleid	x			
secretariële ondersteuning	afhandeling post en telefoon, archivering	x			

6 Communicatie

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	26.032	14.552	23.026
Inzet RNH regulier	33.878	43.244	34.271
Totaal lasten regulier	59.910	57.796	57.296
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-59.910	-57.796	-57.296
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	-	-	-
Inzet RNH incidenteel	-	-	-
Totaal lasten incidenteel	-	-	-
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	-	-	-
Totaal baten incidenteel	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-
Saldo Communicatie	-59.910	-57.796	-57.296

Financieel	Toelichting
hogere bedrijfskosten regulier en lagere inzet RNH regulier	net als in 2014 is een verschuiving zichtbaar bij Communicatie van inzet uren RNH naar bedrijfskosten, doordat er meer is samengewerkt met externe partijen om het gebied te promoten, bv met Bureau Toerisme Laag Holland. Er is een filmpje gemaakt en er zijn advertenties en artikelen geplaatst in de media.
	Ook dit jaar blijkt dat de post inzet RNH verlaagd kan worden omdat er minder inzet noodzakelijk is, terwijl de post bedrijfskosten kan worden verhoogd. Dit zal worden aangepast in de begrotingswijziging 2016.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
voorzien in goede & actuele terreininformatie voor recreanten en omwonenden	bebording en schriftelijke informatievoorziening up to date en betrouwbaar; gericht informatie geven over werkzaamheden in het gebied	x	x		x
benaderen pers en verwerven publiciteit	positieve free publicity verworven; activiteiten en actualiteiten verspreid	x	x		x
promoten gebied	activiteit ontwikkeld voor deelname bij promotionele dagen in recreatiegebieden		x		x
verzorgen digitale media en beheren website	website up to date, aantrekkelijk en relevant	x	x		x

Reguliere inspanning		resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
leidraad burgerparticipatie opstellen		omwonenden tevreden met mogelijkheden inspraak				x
actualiseren communicatieplan		helder kader voor rol schap en inzet communicatiemiddelen		x		x
website vernieuwen		aantrekkelijkere website gerealiseerd		x		x
gebruik sociale media		promotie schap en trekken nieuwe bezoekers		x		x

7 Inrichting & Ontwikkeling

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	-	-	-
Inzet RNH regulier	127.675	68.720	63.752
Totaal lasten regulier	127.675	68.720	63.752
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	-	-	-
Totaal baten regulier	-	-	-
Saldo regulier	-127.675	-68.720	-63.752
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	299.459	374.443	556.028
Inzet RNH incidenteel	189	-	98.967
Totaal lasten incidenteel	299.648	374.443	654.995
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	205.123	159.023	128.878
Totaal baten incidenteel	205.123	159.023	128.878
Saldo incidenteel	-94.525	-215.420	-526.116
Saldo Inrichting & Ontwikkeling	-222.201	-284.140	-589.868

Onderbouwing projecten

Jaarrekening:

	Lasten inciden- teel	Lasten regulier	Totale lasten	Baten pnh	Baten gem.	Totale Baten Incident.	Eigen Bijdrage
Electrisch varen fase 2							
Wandelrouten netwerk Laag Holland	50.021	-	50.021	-	-	-	50.021
Sloepennetwerk Laag Holland	140.075	65.261	205.336	102.668	34.719	137.387	67.949
Sloepennetwerk Laag Holland beheer	63.022	49.664	112.686	53.803	13.933	67.736	44.950
Recreatiepaden Markermeerkust	-	-	-	-	-	-	-
Ruiterspaden Purmerbos	42.275	-	42.275	-	-	-	42.275
Fiets- en Skatepaden Purmerbos	4.065	-	4.065	-	-	-	4.065
Diverse projecten regulier	189	-	189	-	-	-	189
	-	12.751	12.751	-	-	-	-
	299.648	127.675	427.323	156.471	48.652	205.123	209.260

Onderbouwing lasten regulier

Jaarrekening:

	Lasten regulier
Wandelrouten netwerk Laag Holland	65.261
Sloepennetwerk Laag Holland	49.664
Diverse projecten	12.751
	<u>127.675</u>

Begroting:

	Lasten regulier
Wandelrouten netwerk Laag Holland	-
Sloepennetwerk Laag Holland	-
Diverse projecten	68.720
	<u>68.720</u>

Begroting:	Lasten incidenteel	Baten incidenteel	Eigen bijdrage
Electrisch varen fase 2	66.550	-	66.550
Wandelrouten netwerk Laag Holland	117.878	91.283	26.595
Sloepennetwerk Laag Holland	127.740	67.740	60.000
Sloepennetwerk Laag Holland	20.000	-	20.000
Recreatiepaden Markermeerkust	42.275	-	42.275
Ruiterpaden Purmerbos	-	-	-
	374.443	159.023	215.420

Financieel	Toelichting
hogere lasten regulier en lagere lasten incidenteel	voor de realisatie van de projecten 'Sloepennetwerk' en 'Wandelrouten netwerk' was de inzet RNH begroot op incidenteel, maar de uren zijn verantwoord op regulier. Dit resulteert in hogere lasten bij regulier en lagere lasten bij incidenteel ten opzichte van de begroting.
hogere lasten regulier en hogere baten incidenteel	als onderdeel van het project 'Wandelrouten netwerk' zijn er extra opdrachten verkregen van wandelroutes in de gemeenten Zeevang en Alkmaar. Deze opdrachten zijn volledig gefinancierd door genoemde gemeenten. Ook hierbij geldt dat de uren regulier zijn verantwoord en de subsidiebijdragen van beide gemeenten op incidenteel zijn geboekt.
lagere lasten incidenteel	het project Electrisch varen fase 2 is goedkoper uitgevoerd dan geraamd (€ 50.021 in plaats van € 66.550)
lagere lasten incidenteel	het project Sloepennetwerk Laag Holland, waarvoor € 20.000 is begroot, betreft het beheer van dit routenetwerk. Doordat het project pas medio 2015 was gerealiseerd, is er geen gebruik gemaakt van de begrote beheerkosten. Het beheer vindt vanaf 2016 plaats en wordt geboekt onder deelprogramma 1 Beheer.

Reguliere inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
juridische advisering	juridisch advies en toetsing uitgevoerd indien noodzakelijk	x	x	x	x
beheren vastgoedcontracten	marktconforme opbrengsten uit grond, gebouwen en leisure ondernemingen	x			
aanvullen beheerssysteem	informatie beheerssysteem snel en eenvoudig toegankelijk	x			
Incidentele inspanning	resultaat	behoud gebied	vergroten gebruik	duurzaamheid	maatschappelijk
begeleiden realisatie Wandelroutenetwerk	doorgang realisatie wandelroutenetwerk		x		
begeleiden en afronden realisatie Sloepennetwerk	afronden realisatie begeleiden, project financieel afgerond		x		
begeleiden realisatie fietsverbinding Purmerbos-Edam	fietsverbinding gerealiseerd, bereikbaarheid/toegankelijkheid		x		
haalbaarheidsonderzoek realisatie Fiets en Skatepaden Purmerbos	fiets en skatepaden Purmerbos gerealiseerd indien ambtelijk/bestuurlijk draagvlak		x		

Totaal

Financieel overzicht:

	Jaarrekening 2015	Begroting 2015	Jaarrekening 2014
<u>Lasten:</u>			
Bedrijfskosten regulier	193.993	225.148	186.558
Inzet RNH regulier	400.083	361.380	350.024
Totaal lasten regulier	594.076	586.528	536.582
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten regulier	27.865	28.917	31.960
Totaal baten regulier	27.865	28.917	31.960
Saldo regulier	-566.210	-557.611	-504.621
<u>Lasten:</u>			
Lasten incidenteel	296.487	434.458	557.867
Inzet RNH incidenteel	3.261	1.080	102.387
Totaal lasten incidenteel	299.748	435.538	660.254
<u>Baten:</u>			
Opbrengsten incidenteel	-	-	-
Project subsidies	205.123	159.023	128.878
Totaal baten incidenteel	205.123	159.023	128.878
Saldo incidenteel	-94.625	-276.515	-531.376
Saldo Totaal	-660.835	-834.126	-1.035.997

STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER KOSTENSOORT

<u>Omschrijving</u>	<u>werkelijk 2015</u>	<u>begroting 2015</u>	<u>werkelijk 2014</u>
Lasten			
Inhuur personeel RNH regulier	400.083	361.380	350.024
Bestuurskosten	4.073	2.809	1.141
Kantoorkosten	6.792	9.825	7.195
Vervoerskosten	4.307	6.100	4.006
PR & marketing	26.032	14.552	23.026
Bedrijfskosten	159.808	230.967	155.138
Projectkosten*	302.720	382.262	658.415
Afschrijvingen	6.103	13.364	7.391
Rentekosten	268	807	263
Bijzondere baten en lasten	- 16.364	-	- 9.762
Totaal lasten	893.823	1.022.066	1.196.836
Baten			
Exploitatieopbrengsten	26.771	26.417	27.526
Financiële baten	1.094	2.500	4.435
Overige opbrengsten	-	-	-
Project subsidies	205.123	159.023	128.878
Totaal baten	232.988	187.940	160.839
Resultaat deelprogramma's	- 660.835	- 834.126	- 1.035.997
Bijdrage participanten	646.606	646.606	637.239
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	- 14.229	- 187.520	- 398.758
Resultaatbestemming			
Toevoeging Algemene reserve	86.366	25.847	85.252
Onttrekking Algemene reserve	-	- 26.595	- 359.409
Toevoeging bestemmingsreserve Purmerbos	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve Purmerbos	- 4.065	-	- 4.814
Toevoeging bestemmingsreserve investeringen	-	-	322.413
Onttrekking bestemmingsreserve investeringen	- 52.710	- 80.000	- 252.351
Toevoeg. Bestem.fonds verkoop gelden Hemmeland	20	2.053	1.204
Ontr. Bestem.fonds verkoop gelden Hemmeland	-	-	- 259.000
Toevoeg. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	56.776	56.776	52.504
Ontr. bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	- 58.341	- 123.326	- 11.602
Toevoeg. bestemmingsreserve Markermeerdijk	-	-	33.647
Ontr. bestemmingsreserve Markermeerdijk	- 42.275	- 42.275	- 6.602
Gerealiseerde resultaat	-	-	-

* projectkosten zijn inclusief inhuur personeel RNH incidenteel, groot onderhoud en overige investeringen

Wet FIDO MODELSTATEN A EN B

Modelstaat A

Kwartaal	1e			2e		
Maand	1 jan	1 feb	1 mrt	1 apr	1 mei	1 jun
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld						
0						
Gem. overschot						
0						
Kasgeldlimiet	0	0	0	0	0	0
Ruimte onder limiet	0			0		
Overschrijding	0			0		
Kwartaal						
3e						
4e						
Maand	1 jul	1 aug	1 sep	1 okt	1 nov	1 dec
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld						
0						
Gem. overschot						
0						
Kasgeldlimiet	0	0	0	0	0	0
Ruimte onder limiet	0			0		
Overschrijding	0			0		

Toelichting op modelstaat A

Er zijn bij het landschap Waterland geen activa en passiva die vallen onder de vlottende schulden en vlottende middelen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.

De Kasgeldlimiet is derhalve niet overschreden.

Modelstaat B

Modelstaat B

1a	Renteherziening op vaste schuld O/G		0
1b	Renteherziening op vaste schuld U/G		0
2	Renteherziening op vaste schuld	(1a-1b)	0
3a	nieuw aangetrokken vaste schuld		
3b	nieuw uitgezette lange leningen		
4	netto nieuw aangetrokken vaste schuld	(3a-3b)	0
5	Betaalde aflossingen		
6	herfinanciering	(laagste van 4 en 5)	
7	Renterisico op de vaste schuld	(2+6)	0
8	Renterisiconorm		0
9a	ruimte onder		0
9b	Overschrijding		0

Renterisiconorm

10	Stand van de vaste schuld		0
11	Vastgestelde percentage		
12	Renterisiconorm	(10x11)	0

Toelichting op modelstaat B

Er hebben bij het landschap Waterland geen rente herzieningen op vaste schulden plaatsgevonden en er zijn geen nieuwe leningen uitgezet of aangetrokken. De renterisiconorm is derhalve niet overschreden.

Overige gegevens

SAMENSTELLING ALGEMEEN BESTUUR RECREATIESCHAP PER 31 DECEMBER 2015

GEMEENTE LANDSMEER	Mevrouw A.C. Nienhuis, voorzitter
GEMEENTE ALKMAAR	De heer J.P. Nagengast
GEMEENTE AMSTERDAM	De heer A. Choho
GEMEENTE BEEMSTER	Mevrouw A.J.M. van Beek
GEMEENTE EDAM-VOLENDAM	De heer W.H.M. Rijkenberg
PROVINCIE NOORD-HOLLAND	De heer Tj.P.J. Talsma
GEMEENTE OOSTZAAN	De heer J. Klinkhamer
GEMEENTE PURMEREND	De heer G. Nijenhuis
GEMEENTE WATERLAND	Mevrouw G.J.M. Bekhuis
GEMEENTE WORMERLAND	De heer J. Schalkwijk
GEMEENTE ZAASTAD	Mevrouw L. Vissers-Koopmen
GEMEENTE ZEEVANG	Mevrouw T.M.C. van den Heuvel-Van Raaij

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 9539
Fax 023 - 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2015 onderdeel **Landschap Waterland** van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten over 2015 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijkse bestuur

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (Wnt). Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder de verordeningen. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en met inachtneming van de controleverordening Recreatieschap Twiske-Waterland d.d. 28 juni 2006, de Beleidsregels toepassing Wnt, inclusief het Controleprotocol Wnt. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de

jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening onderdeel **Landschap Waterland** van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en het Controleprotocol Wnt van de Beleidsregels toepassing Wnt.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 217 lid 3 onder d Provinciewet² vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Haarlem, 7 april 2016
Reg.nr.: 101822/215/344/2395
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

---

² Zie artikel 57 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Twiske-Waterland in de openbare vergadering van 30 juni 2016.

Voorzitter,
Mw. A.C. Nienhuis

BIJLAGEN

JAARREKENING 2015

BIJLAGE I

LANDSCHAP WATERLAND

Investerings- en financieringsstaat 2015

nr.	Omschrijving	Stand per 1-1-2015	Vermeerde- ringen 2015	Verminde- ringen 2015	Afschrijvingen 2015	Stand per 31-12-2015
ACTIVA						
1	Onroerende en roerende bezittingen	6.103	-		6.103	0-
2	Investeringsuitgaven, welke gedekt worden uit reserves					-
3	Verstrekke langlopende leningen	-		-		-
	Totaal	<u>6.103</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>6.103</u>	<u>0-</u>
PASSIVA						
1	Reserves	1.831.459	143.162	157.391		1.817.229
2	Voorzieningen	-				-
3	Aangegane langlopende leningen	-		-		-
	Totaal	<u>1.831.459</u>	<u>143.162</u>	<u>157.391</u>	<u>-</u>	<u>1.817.229</u>
	Werkkapitaal	<u>1.825.356</u>	<u>143.162</u>	<u>157.391</u>	<u>6.103-</u>	<u>1.817.229</u>

BIJLAGE II

LANDSCHAP WATERLAND
STAAT VAN INVESTERINGEN EN SUBSIDIES TOT EN MET 2015

Omschrijving	TOTAAL	Aandeel			Geactiv. bedragen	Eigen Bijdrage t.i.v. expl.	Bijdrage reserve/voorz.	Ontvangen subsidie van:			Nog te ontvangen/ te betalen subsidies van:		
		Prov. NH	gem., en derden	Min.van LNV				Prov. NH	gemeenten	Min.van LNV	Prov. NH	gem. en derden	Min.van LNV
Electrisch varen Fase 2	50.021	-	-	-	-	50.021	-	-	-	-	-	-	-
Wandelroutenetwerk Laag-Holland	262.184	131.092	34.719	-	-	96.373	-	34.719	-	131.092	-	-	-
Sloepennetwerk	158.035	60.000	20.000	-	-	78.035	60.000	20.000	-	-	-	-	-
Vista Markermeerdijk	42.275	-	-	-	-	42.275	-	-	-	-	-	-	-
	512.515	191.092	54.719	-	-	266.704	-	60.000	54.719	-	131.092	-	-

BIJLAGE III

LANDSCHAP WATERLAND

Staat van geactiveerde investeringen 2015

Volg- nr.	Omschrijving	Jaar van inv.	Geactiv. t/m 2014	Netto inv. 2015	Geactiv. t/m 2015	Afschr. term.	Boek- waarde 31-12-2014	afschr. t/m 2014	Afschr. 2015	Boek- waarde 31-12-2015
	Fort aan de Neckerweg	2006	61.032		61.032	10	6.103	54.929	6.103	-
	Suzuki 46-JBF-3	2009	25.751	-	25.751	5	-	25.751	-	-
	Totaal		86.783	-	86.783		6.103	80.680	6.103	-
	Totaal generaal		86.783	-	86.783	-	6.103	80.680	6.103	-

Bijlage IV: GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn in dit kader geen bijzonderheden te melden

Bijlage V: Nota Weerstandsvermogen Landschap Waterland

Op 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in werking getreden. Het BBV verplicht Landschap Waterland aandacht te besteden aan de risico's. Met de voorliggende 'Nota weerstandsvermogen' wordt het noodzakelijke inzicht in zowel het weerstandsvermogen als de weerstandscapaciteit van Landschap Waterland gegeven.

Deze nota is in vier fasen tot stand gekomen.

1. Inventariseren en kwantificeren risico's
2. Bepalen minimaal gewenste / benodigde weerstandsvermogen
3. Berekenen aanwezige weerstandscapaciteit
4. Matchen benodigd weerstandsvermogen en aanwezige weerstandscapaciteit

In deze nota worden de uitkomsten van deze fasen beschreven.

1. Inventariseren en kwantificeren risico's

In de eerste fase zijn de risico's van Landschap Waterland geïnterviewd. Met de budgethouders zijn deze risico's in beeld gebracht. De geïnterviewde risico's zijn beschreven en onderverdeeld naar:

- Hoog / Midden / Laag (kans)
Risico's zijn als 'Hoog' aangemerkt indien de kans van voordoen hoog wordt geacht, enzovoort. Bij een hoog risico is de financiële impact voor 80 procent meegenomen, bij een midden risico voor 50 procent en bij een laag risico voor 20 procent.
- Structureel / Incidenteel
Risico's zijn als incidenteel of structureel aangemerkt. Een structureel risico heeft een financiële impact in meerdere begrotingsjaren. Een incidenteel risico heeft een financiële impact in één begrotingsjaar. De structurele risico's zijn voor twee jaar meegenomen in de risico-kwantificering.

Voor het kunnen bepalen van het benodigde weerstandsvermogen is de financiële impact per risico berekend. Risico's zijn per definitie niet goed meetbaar. Dit komt doordat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening moet worden gevormd. Om toch tot een kwantificering te kunnen komen, zijn de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden (Hoog / Midden / Laag) en de impact van het risico (in euro's) geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatielasten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect.

Dit betekent dat niet de gehele omvang van de mogelijke financiële impact wordt opgenomen als risicobuffer. Door vermenigvuldiging van de impact met een kans van optreden wordt een onnodig hoge risicobuffer vermeden. Tegelijkertijd wordt door de combinatie van verschillende risico's in de bepaling van de weerstandscapaciteit redelijkerwijs wel gezorgd voor voldoende vermogen voor tegenvallers.

Op basis van de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's onderkend. De geïnterviewde risico's zijn gekwantificeerd voor een bedrag van in totaal €80.000,-. Een nadere specificatie van dit bedrag is:

Risico	Kans	Incidenteel / Structureel	Financiële impact	Uitgaande van twee jaar
1. Inkoop en aanbestedingsrisico/ Subsidies (risico van terugbetalen)	Midden risico	Structureel	€ 40.000	€ 80.000
Totaal				€ 80.000

- Bij de bepaling van de totale financiële impact voor alle risico's worden de incidentele risico's eenmalig meegenomen. Bij structurele risico's wordt de verwachte financiële impact per jaar met twee vermenigvuldigd.

2. De gewenste / benodigde omvang van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd als “De relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente (of de gemeenschappelijke regeling) beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's, die zich in de praktijk voordoen, op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid verandert dan wel ingekrimpt moet worden. Het vermogen om het beleid door te zetten, is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.

Er zijn (nog) geen wetenschappelijke of algemeen geldende normen voor de gewenste omvang van een weerstandsvermogen. Iedere gemeente en gemeenschappelijke regeling moet zelf invulling geven aan de gewenste omvang, gelet op haar eigen situatie en context. De omvang van het weerstandsvermogen moet in verhouding staan tot de risico's die de organisatie loopt. De risico's moeten niet kunnen worden opgevangen door stuur- en beheersmaatregelen en / of financieel kunnen worden afgedekt door voorzieningen.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat niet alle risico's kunnen worden gekwantificeerd (p.m.-posten).

1. Voor de geïdentificeerde en gekwantificeerde risico's worden de uitkomsten van de risico-inventarisatie als norm genomen voor het bepalen van het gewenste minimale weerstandsvermogen. Bij de risico-inventarisatie zijn risico's gekwantificeerd voor een bedrag van € 80.000.
2. Voor de niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van 2% van de structurele inkomsten. Het rijk stelt voor de gemeenten die vallen onder het artikel 12-regime, de minimale buffer van de algemene reserve ook op 2% van de som van de structurele inkomsten te stellen. Voor Landschap Waterland komt 2% van de structurele inkomsten overeen met een bedrag van € 100.000. Dit bedrag is daarmee het minimaal gewenste / benodigde weerstandsvermogen voor *niet* gekwantificeerde risico's.

Het totale benodigd weerstandsvermogen komt daarmee op een bedrag van € 100.000. In het volgende hoofdstuk wordt de omvang van het weerstandsvermogen gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

3. Berekende weerstandscapaciteit per begin 2016

Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan: het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke “resterende” risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen. Met “resterende” risico's worden bedoeld: de risico's die onvoldoende “in control” zijn of kunnen worden gehouden door stuur- en beheersmaatregelen en/of waarvoor (nog) geen specifieke voorzieningen zijn of kunnen worden getroffen.

De bepaling van de weerstandscapaciteit is een momentopname. De gekozen peildatum is 1 januari 2016. Bij het berekenen van de aanwezige weerstandscapaciteit wordt gekeken naar het “vrije deel” in reserves en voorzieningen

De eventuele stille reserves zijn niet bij de weerstandscapaciteit betrokken.

Ad 1. Vrije deel reserves en voorzieningen

Bij het bepalen van het vrije deel van de reserves en voorzieningen is voorzichtigheid betracht. Criterium is of het algemeen bestuur de betreffende reserve in geval van een calamiteit kan vrijmaken zonder dat hierdoor een exploitatietekort ontstaat. Daarbij komt dat bij gebruik van een reserve, de rente die dit financieringsmiddel genereert tevens structureel gedekt moet worden.

Reserve / voorziening	Stand 1 januari 2016	Deel direct beschikbaar voor weerstandscapaciteit
Algemene Reserve LW	268.268	268.268
Bestemmingsreserve Investerings LW	155.726	
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	123.277	
Bestemmingsreserve Ruiterspaden Purmerbos	45.709	
Bestemmingsfonds verkoop gelden Hemmeland	1.020.901	
Bestemmingsreserve Markermeerdijk	203.346	
Totaal	1.817.229	268.268

*Voor de bovengenoemde reserves is de stand van de reserves per 1 januari 2016 als basis genomen waarbij alle goedgekeurde bestuursvoorstellen waarin beslag wordt gelegd op deze reserves zijn meegenomen. Kortom, alle reeds toegekende bijdragen vanuit de reserves maken geen deel uit van de ruimte hierboven gepresenteerd als weerstandscapaciteit.

Van de reserves (het eigen vermogen) is € 268.268,- aangemerkt als direct beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het vrije deel uit de overige reserves is niet direct beschikbaar. Het algemeen bestuur moet hiervoor eerst de bestemming van de reserve wijzigen, hetgeen tot de mogelijkheden behoort. Voorzieningen worden niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

In de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting wordt elk jaar de (specificatie van de) weerstandscapaciteit vermeld, overeenkomstig artikel 11, lid 2a van het BBV. In het jaarverslag wordt op grond van artikel 26 BBV verantwoording afgelegd over de ontwikkelingen in de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit wordt elk jaar berekend bij de jaarrekening met als peildatum de balansdatum. De berekeningswijze en de uitgangspunten blijven hierbij ongewijzigd, tenzij het algemeen bestuur anders besluit.

Peildatum van de weerstandscapaciteit, zoals die in de paragraaf Weerstandsvermogen van de begroting wordt vermeld, is de laatste balansdatum. Dit is 31 december van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt samengesteld.

4. Matching Gewenst weerstandsvermogen – Berekende weerstandscapaciteit

De conclusie in deze nota is dat Landschap Waterland over een weerstandscapaciteit beschikt van € 268.268,- om de risico's te dekken. Het gewenste weerstandsvermogen is berekend op € 100.000,-

Voorgesteld wordt de minimale omvang van de algemene reserve voor het benodigd weerstandsvermogen vast te stellen op €100.000.

Met ingang van de jaarrekening 2007 wordt het gewenste / benodigde weerstandsvermogen voor de geïdentificeerde en de gekwantificeerde risico's jaarlijks herzien. Risico's en de omvang van de risico's kunnen jaarlijks wijzigen.

Natuurlijk blijft het signaleren en het beheersen van de risico's een dagelijks proces. Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd over belangrijke nieuwe risico's gedurende het jaar. De risico's met een hoge kans van voordoen worden als vast onderdeel in de planning & control instrumenten (begroting, bestuursrapportages, jaarrekening) behandeld.

WNT-verantwoording 2015 Recreatieschap Twiske-Waterland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Recreatieschap Twiske-Waterland van toepassing zijnde regelgeving: "het algemene WNT-maximum".

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen:

<u>Naam:</u>	<u>Functie</u>
Mevrouw mr. A.C. Nienhuis	Voorzitter AB en DB
De heer A. Choho	Lid AB en DB
De heer G. Nijenhuis	Lid AB en DB
Mevrouw L. Vissers-Koopman	Lid AB en DB
De heer W.H.M. Rijkenberg	Lid AB en DB
De heer J. Klinkhamer	Lid AB en DB
De heer Tj.P.J. Talsma	Lid AB
Mevrouw A.J.M. van Beek	Lid AB
De heer J.P. Nagengast	Lid AB
Mevrouw G.J.M. Bekhuis	Lid AB
De heer J. Schalkwijk	Lid AB
Mevrouw T.M.C. van den Heuvel-van Raaij	Lid AB

<i>bedragen x € 1</i>	Onderstaande gegevens zijn van toepassing op bovenstaande functionarissen
Functie(s)	Zie bovenstaande
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	N.v.t.
Bezoldiging	
Beloning	€ 0,-
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0,-
Totaal bezoldiging	€ 0,-

Er zijn geen uitkeringen gedaan wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.